

Rudolf Steiner az igazi Énről és a szeretetről

a *Was wollte das Goetheanum und was soll die Anthroposophie?* c. kötetben,
1923. április 22-iki előadás, Dornach, GA 84.

Itt állok a földi életben jelenlegi kísértetszerű énemmel, és aztán visszatekintek, mindazon keresztül, amit korábban leírtam, előző földi életem tartalmára. De egyszersmind azt is látom, ahogy az önmagát kiszabadító Én, áthaladt az általam mintegy perspektivikusan átlátott a világokon, egészen mai földi életemig. Élő, igazi énemet először valóban úgy látom, mint távoli, idegen lényt. És egyszersmind felismerem magam ebben az először idegennek tűnő lényben.

Ebben a mondatban tulajdonképpen minden szót egészen intenzíven kellene megérteni, mert minden szónak megvan a maga különleges fontossága. Hozzá tartozik az egész földi élethez, hogy saját Énünk először idegenszerű észlelésétől eljussunk oda, hogy azt mondjuk magunknak: ami először idegennek tűnt neked, te magad vagy. Úgy jelent meg neked, mint egy másik lény a távoli múltból, de te magad vagy az.

És akkor azt is meglátja az ember, ahogy ez az Én a korábbi földi létből beleáradt ebbe a mostani földi életbe, de azt is, ahogy ez a földi élet most mintegy eltakarja, és csak akkor jelenne meg, ha az ember lelke elé lépnének mindazok az események, amik elalvás és ébredés közben játszódnak le. Ezekben él és fonódik tovább az, ami a korábbi földi életből jutott el hozzánk az asztrális és éteri világon keresztül.

Látják, ez az áthatás a földi ellentmondások és mennyei összehangzások világa. Földi ellentmondások, amennyiben mindaz, ami itt a Földön a hétköznapi életet alkotja, nem tud eljuttatni saját, igazi Énünkhöz. Ebben a földi-énben csak csírájában jelenik meg a szeretet, és már az is különös ragyogást kölcsönöz a földi életnek, hogy a szeretet ereje belesugárzik a földi életbe. De ezt a szeretetet fokozni kell. Annyira kell fokozni, hogy képessé tegye az embert arra, hogy észlelje az éteri és az asztrális világot, és ezzel le tudja győzni azt, ami addig úgy élt benne, mint énje, egoja, önzősége, ami a szeretet ellentéte – de ami lehetővé teszi számára, hogy saját énként érezze magát a földi életben. A szeretetnek olyan erőssé kell válnia, hogy az ember megtanulja elfelejteni ezt a földi ént, hogy úgy tudjon látni, hogy földi énjét észre se veszi. Ekkor lép fel az ellentmondás, hogy éppen az önzetlenség, a szeretet legmagasabb szintje vezet el bennünket saját igazi Énünkhöz, amint felénk világít az idők távolából.

Az embernek bizony el kell veszítenie földi énjét, ha meg akarja pillantani igazi, valódi Énjét. És aki nem fejleszti ki ezt az odaadást, soha nem jut el ehhez az igazi Énhez. Azt mondhatnánk: az igazi Én nem akarja, hogy keressük, ha azt akarjuk, hogy megjelenjen; és elrejtőzik, ha keressük. Mert csak a szeretetben lehet megtalálni. És a szeretet saját lényünk odaadottsága a másik, az idegen lénynek. Ezért az igazi Ént úgy kell megtalálni, mint egy idegent.